

Dingsdag

den 30 Junij.

A A N B E S T E D I N G.

Op Vrijdag, den 3 Julij 1829, des voormiddags te elf uren, in een der appartementen van het Provinciehuis te Groningen, zal door den Staatsraad, Gouverneur van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, onder nadere approbatie, worden Aanbesteed:

- 1.) Het maken van één vak nieuwe Steenglooijing, ten zuidoosten Delfzijl, in den jare 1829.
- 2.) Het maken van drie onderscheidene vakken nieuwe Steenglooijingen, aan de Zeeweringen wederzijds Delfzijl.
- 3.) Het repareren der Zeeweringen wederzijds Delfzijl, met de leverantie van noodmaterialen en het onderhoud tot den 1 Mei 1830.
- 4.) Het leveren van noodmaterialen, met het onderhouden der differente Zeeweringen wederzijds het Reiddiep en de Wadden, tot den 1 Mei 1830.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod.

De bestrekken, op welke de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve aan de lokalen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in 's Gravenhage en te Brussel, en in het Provinciehuis te Groningen, ter lezing liggen: te Groningen in den Doelen, bij de kasteleins van der Molen, Eckhoff, Bontekoe, Kleersnijder en Tiddens, alle aan de Groote Markt; voorts in de Nieuwe en Oude Munster, in het Blaauwe Paard, en bij den kastelein Wilkens, in de Zon; te Winsum, bij den kastelein Borgman; te Uithuizen, in de Roos; te Onderdendam, in het Zijlvestershuis; te Appingedam, bij den kastelein Joosten; te Delfzijl, bij den kastelein Roelfsema; te Nieuwe Schans, bij den kastelein Buseman; te Hunschooten, bij den kastelein Wisseman; te Stroobos, in het Tolhuis; te Zuidhorn, bij den kastelein Ossentjok; te Leeuwarden, in de Valk; te Oldeboorn, in 's Lands Welvaren; te Harlingen, in het Heeren Logement; aan de Lemmer, in de Wildeman; te Dokkum, in het Wapen van Amsterdam; te Sneek, bij den kastelein Remkes; te Giezendam en Sliedrecht, in de Regthuizen aldaar.

Zullende, acht dagen vóór de Aanbesteding, des noodig, aanwijzing in loco worden gedaan, alsmede bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur C. van der Poel, te Groningen, nadere informatie te bekomen zijn.

Groningen De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:
den 16 Junij 1829. G. W. VAN IMHOFF.

De Griffier der Staten van de Provincie Groningen brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat H. H. Gedeputeerde Staten hebben goedgevonden te bepalen, dat de Trekschuit, varende van Groningen op Ulrum en vice versa, gedurende de drie zomermaanden, Junij, Julij en Augustus, des Dingsdags en Vrijdags, (voor het eerst op Dingsdag, den 23 Junij 1829,) des morgens te drie uren van Ulrum, en des namiddags te half twee van Groningen zal vertrekken, en dat in het vervolg dezelve Schuit, gedurende de vier wintermaanden, in plaats van te half drie uren, te drie uren van Ulrum zal vertrekken.

Groningen De Griffier voornoemd:
den 15 Junij 1829. A. L. WICHERS, l. Gr.

SCHUTTERIJ.

K E N N I S G E V I N G.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen.

Gezien hebbende Zr. Ms. besluit, van den 28 Junij 1828, houdende maatregelen tot de oprichting van de Schutterijen, en waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de Kommissie van Onderzoek, naar aanleiding van art. 15 der Wet, van den 11 April 1827 (Staatsblad no. 17);

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, behalve diegene, welke lichthaaus gebreken hebben, en te klein van maat zijn, bij de wet worden toegestaan de onderstaande termen tot vrijstelling en uitzondering, terwijl, ter bevestiging daarvan, bij gemelde Kommissie van onderzoek zullen moeten worden overgelegd de stukken en bescheiden, achter elk geval uitgedrukt.

TERMEN TOT VRIJSTELLING

IN TE LEVEREN STUKKEN

UITZONDERING.

- 1.) De Geestelijken van alle Gezindheden.
- 2.) De Professoren en Lectoren aan de Hoogeschoolen, aan de Athenaea en de Seminariën.

Dezelfde Bewijsstukken, welke voor de vrijstelling van de Dienst der Nationale Militie worden gevorderd. Het Besluit of de Akte van aanstelling als zoodanig.

Voor de Hervormden en Luterschen.
Certificaat van den Rector Magnificus van de Hoogeschool, of het Athenaeum, op het getuigschrift van den Professor, bij wien de Student Collegie houdt.

Voor de Roomschen.
Certificaat van den Bisschop, of, bij gebreke van denzelven, van den Kerkvoogd, die den Bisschop vervangt, als Vicaris-Generaal en Aarts-Priester.

Voor de Remonstranten.
Certificaat van den Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hooggeleerders.

Voor de Doopsgezinden.
Certificaat van Bestuurders en Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hooggeleerders.

Voor de Israëlieten.
Certificaat van de Hoofd-Kommissie tot de zaken der Israëlieten, of derzelver Gecommitteerden, op getuigschrift der Opzigters van het Seminarium.

Het eervol Ontslag of de Akte van Pensioen.

Het besluit van ontslag.

Behalve een schriftelijk bewijs van deze dienst, door den Kommandant der Schutterij af te geven, een schriftelijk bewijs van het Plaatselijk Bestuur, dat de dienende Broeder met hem bij zijne ouders inwoont.

De deswege bij hen voorhanden zijnde bewijzen van aanstelling.

Een Certificaat van den Persoon, bij welken zij als zoodanig dienstbaar zijn, gecertificeerd door het Plaatselijk Bestuur.

- 4.) De uit de dienst van den Staat te Lande of ter Zee eervol ontslagen of gepensioneerde officieren.

- 5.) De officieren, eervol uit de Schutterij ontslagen.

- 6.) De Broeder van hem, die in persoon voor zich zelven bij de Schutterij dient, met dien verstande, dat van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepaling zich niet uit tot zoodanige Broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwoonen.

- 7.) Die aangesteld zijn voor de dienst der Nacht- of Brandwachten en der Brandspuiten.

- 8.) Lijf- en Huishouders, voor welke als dienstheden de Personele Belasting wordt betaald.

9.) Zij, die voortdurend uit Armenkas sen bedeed of in Armen-Gestichten opgevoed en onderhouden worden.

Eene schriftelijke en door het Plaatselijk Bestuur gecertificeerde verklaring van Bestuurders der Gestichten, houdende opgave, waarin de bedeeeling bestaat en sedert wanneer, en op welke tijdstippen dezelve genoten is.

at tot het opmaken der Certificaten, onder no. 6, 8 en 9 vermeld, zal worden gevaceerd ter Stads Secretarij, op Maandag, den 6 Julij 1829, des voormiddags van 10 tot 12 uren, voor diegene, welke vóór den 1 Junij van dit jaar voor de Schutterlijke Dienst ingeschreven zijn.

at zij, die zoodanige Certificaten benodigd zijn, zich op dat tijdstip aldaar zullen moeten vervoegen met de bewijsstukken in no. 6, 8 en 9 vermeld, moettende diegene, welke reclameren op de dienst van Broeders, voorzien zijn van twee of goeder naam en taam staande getuigen, met den toestand van het huisgezin wel bekend en hunnen naam kunnende teekenen.

Dat voorts de gehuwden en weduenaars met een of meer kinderen, ter bevestiging van eene Trouw-akte, zich kunnen vervoegen aan het Bureau van den Burgerlijken stand, des voormiddags van 10 tot 12 uren, medebrengende twee bekende getuigen, die het leven van de vrouw, of, deze overleden zijnde, het bestaan van kind of kinderen kunnen bevestigen.

Dat wijders diegene, welke Certificaten van de Schutterlijke dienst benodigd hebben, zich, ter bekoming daarvan, kunnen vervoegen op Zaterdag, den 4 Julij 1829, des namiddags van 2 tot 8 uren, in de Krijgsraads kamer op het Raadhuis alhier.

Eindelijk worden de ingeschrevenen voor de Schutterlijke dienst verwittigd, dat zij, die gedurende 7 achtereenvolgende jaren in de Schutterij hebben gediend, en deswege een zevenjarig honorabel ontslag hebben bekomen, in alle gevallen kunnen volstaan met dit ontslag in der tijd te vertoonen bij de Kommissie van Onderzoek, en het alzoo voor hen nutteloos is, eenige andere redenen van vrijstelling te bewijzen, daar art. 86 der wet van den 11 April 1827 hen lieden (zulkis verkiezende) finaal vrijstelt.

Dat meergemelde Kommissie, tot het onderzoeken van, en de beslissing omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting van de Schutterlijke dienst, deszelfs zittingen zal houden in de zaal van den Militie-Raad op het Raadhuis, en wel voor diegene, welke vóór den eersten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke dienst ingeschreven zijn, en voor diegene, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd, en in het gepasseerde jaar verzuimd hebben hunne redenen van vrijstelling in te dienen, op Donderdag, den 9 Julij 1829, des voormiddags te 9 uren.

Dat echter diegene, welke met ziekte of gebreken behebt, en mede vóór den 1 Junij dezes jaars ingeschreven zijn, en diegene, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd en lichthaaus gebreken hebben, alsmede de zulken, welke hunne nummers verkiesen te verwisselen, vergezeld van de nommerverwisselaars, in voornoemd lokaal voor de Kommissie moeten verschijnen, op Vrijdag, den 10 Julij 1829, des voormiddags te 9 uren.

Dat diegene, welke op gemelde tijd en plaats voor de Kommissie niet verschijnen, zullen gehouden worden, geene redenen tot vrijstelling te hebben, en, voor zoo verre zij dienstplichtige nummers getrokken hebbende, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd; blijkende het hun evenwel vrij, om hunne redenen tot

Wordende bij deze de belanghebbenden herinnerd aan art. 14 en 15 van gemeld Koninklijk besluit, luidende als volgt:

Art. 14. „Hij, die, na zijne inschrijving voor de Schutterij, in Militaire dienst treedt, te lande of ter zee, zal daarvan, met overlegging van een be- „ wijs van zijne dienst, dadelijk kennis geven aan het Bestuur zijner gemeente, „ hetwelk zorgt, dat hij, bij de Schutterij niet ingelijfd zijnde, door de Kom- „ missie, bij art. 15 der wet vermeld, worde vrijgesteld, of wel, ingelijfd zijnde, „ dat hij dadelijk van de rolle der Schutterij worde afgevoerd. In geval de ver- „ melde kennisgeving aan het Bestuur wordt verzuimd en de nalatige, dien ten „ gevolge, op de rolle der Schutterij gebragt en bij dezelve wordt ingelijfd, of „ wel op de rolle blijft gevoerd, zullen de strafbepalingen, die de wet, in geval „ van verzuimde dienst, oplegt, op hem van toepassing blijven.”

Art. 15. „De bepaling in het vorig artikel is ook van toepassing op hen, „ die na de inschrijving van woonplaats veranderen, zonder daarvan, overeen- „ komstig artikel 27 der wet, kennis gegeven te hebben aan het Bestuur der „ gemeente, welke zij verlaten.

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de Groninger Courant geplaatst en voorts aangeslagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan op het Raadhuis te Groningen, den 29 Junij 1829.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

P A T E N T E N.

A D V E R T E N T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat het Primitive, alsmede het 1ste Suppletioir Kohier van het Parentregt, over den jare 1829, bij besluit van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Groningen, van den 16 Junij 1829, no. 18, executoir zijn verklaard, en vervolgens ter invordering aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen ter hand gesteld.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 29 Junij 1829

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, ten overstaan van derzelver Gecommitteerde, op nadere approbatie, op Vrijdag, den 3 Julij 1829, des voormiddags te 11 uren, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, publiek, aan de minstaannemenden, uit te besteden:

Het Bouwen van eene nieuwe Dubbele Ophaalbrug, in plaats van de tegenwoordige Bonte Brug, buiten het Klein-Poortje over het Hinschoterdiep, benevens eene nieuwe Houten Beschoeiing tusschen deze Brug en het Loop-Brugje aan den mond der Griffie.

Het Leveren en Maken van eene nieuwe Lijstgoot en verdere Reparatiën aan het Dak, Muur, enz. aan de Stads Waag.

Het Leveren van het benodigde Berken Brandhout, ten dienste van het Raadhuis.

Waarvan de Bestekken van heden af ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

Groningen den 15 Junij 1829

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. L O H M A N.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der Attestatiën de Vita, ter bekoming zoo wel van Burgerlijke en Kerkelijke als Militaire Pensioenen, op den 1 Julij 1829 verschenen, in één der Vertrekken op het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 12 uren, op de volgende dagen, als:

1. Voor de Burgerlijke en Kerkelijke Gepensioneerden, benevens Militaire Officieren, op Maandag, den 6 Julij 1829.
2. Voor de Gepensioneerde Onder-Officieren en verdere Manschappen, op Dingsdag en Woensdag, den 7 en 8 Julij 1829, en
3. Voor de Gepensioneerde Weduwen, op Donderdag, den 9 Julij 1829.

De Gepensioneerden worden uitgenoodigd, om daarbij op te geven de Roode Letter en Nummer van hunne Woningen.

Groningen den 29 Junij 1829.

De ADMINISTRATEUR van 's RIJKS SCHATKIST in de provincie Groningen adverteert, dat hij hem ontvangen zijn de betaalsrollen wegens de traktementen, enz. over het tweede kwartaal van den jare 1829, aankomende de Regterlijke ambte-

haren — Hoogk. Scholen — Raren en Studenten aan de Hoogeschool — Onderwijzers der Latijnsche Scholen — Hervormde en Luthersche predikanten — Doopsgezinde Leeraren — Rarinen — Ambtenaren der Directie Belastingen — het Kadaster — de Posterijen — de Waterstaat — en van 's Rijks munt, waarvan de uitbetaling op de gewijze zal geschieden.

Gedrukt den 20 Junij, 1829.

De Administrateur voornoemd:
BUSCH.

De Kommissie van Onderwijs voor de Provincie Groningen vergadert op Woensdag den 1 Julij 1829, des morgens te 8 uren, in het Provinciehuis te Groninge. Die zich dan willen laten examineren, moeten hunne geboorte-akten en getuigschriften van goed gedrag, ten minste 8 dagen te voren, franko inzenden bij de Schoolopziener van hun Distrikt, met opgave van den rang, voor welken zij verlangen onderzocht te worden.

T. H. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 28 Mei.

Het fregat, den 20sten op de Russen genomen, ligt voor het tuighuis te anker, en de 300 man equipaadje zijn op de galeijen verdeeld. De Sultan heeft zich na de terugkomst van den kapitein-pacha op het admiraalschip begeven om hem zijn genoegen te betuigen. Den 23sten wilde de kapitein-pacha naar de Zwarte Zee terugkeeren, en schaarde zich, toen eene Russische vloot van 20 schepen zich ter hoogte van den Bosphorus vertoonde, in slagorde, maar, door de vijand aangevallen, werd hij tot den terugtocht genoodzaakt. Sedert dien tijdstip ligt de kapitein-pacha ten anker in het kanaal, en voor het oogenblik zal hij niet weder uitloopen.

RUSLAND.

PETERSBURG den 10 Junij.

Graaf St. Aldegonde, welke vroeger als overste in Fransche dienst stond, is met denzelfden rang in Russische dienst aangenomen en bij den generaal-staf geplaatst.

Wij hebben nadere berichten nopens het gevecht bij Pravadi, alwaar de grootvizier en de generaal Roth tegen elkander hebben gestaan. (Dit is hetzelfde gevecht, waarvan uit Konstantinopel gewag wordt gemaakt, en waarvan de Turken zich de overwinning toeschrijven, terwijl de Russen zulks tans van hunne zijde niet minder doen.) De generaal Roth behield het slagveld, ofschoon hij viermalen minder volk had, dan de vizier, en veroverde 2 Turksche vanden, die de Graaf Diebitsch aan Z. M. den Keizer gezonden heeft. Op het slagveld telde men 2000 gesneuvelde Turken en een groot aantal paarden. Bij de groote verbittering, waarmede gestreden werd, hebben wij slechts 1 Mullah en 45 man gevangen genomen. Wij hebben aan dooden verloren 490 man, levens 13 officieren, een staf-officier, een geestelijke en den generaal-majoor Rjndin; gewonden 596 gemeenen, 26 officieren 2 staf-officiëren, de oversten Kaufman, Zaleski en Korenika.

De Generaal Kreuz heeft den weg van Silistria naar Schumla bezet en den 19 Mei de verbindtenis met den generaal Roth te Varna geopend. Hij zegt in zijn rapport, dat de Groot-vizier, verwonderd over den heldhaftigen tegenstand van een zoo klein korps, naar Schumla te rug getrokken is.

Bij Silistria is nog niets van belang voorgevallen. Bij eenen onval der Turken is de generaal-majoor prins Proserowski door een kanonkogel gedood. Eenige batterijen zijn opgericht en de brug over den Donau is voltooid.

Onze kruisers hebben bij het fort Schili 8 Turksche koopvaardischepen vernield en 6 andere genomen, in weerwil van den tegenweer der manschap en der overbewoners van den zeeboezem van Kirpen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN den 18 Junij.

Gisteren namiddag, omstreeks zes uren, heeft hier een hevige onwedergewoed, hetgene zich inzonderheid door zwaren hagel en een zoo geweldigen wervelwind gekenmerkt heeft, dat niemand zich herinnert een voorbeeld daarvan beleefd te hebben. Het opgejaagde stof liet niet toe eenen stap ver voor zich uit te zien en in de huizen kon men zelfs bij de venster ramen niet lezen. Onwelbare boomen in den omtrek der hoofdstad liggen uit den grond gerukt; daken en omtuiningen hebben veel geleden. Als eene gelukkige bijzonderheid merkt men op, dat de hagel bijeen vliegende over de Duitse en Fransche huizen is gekomen, waardoor het te veld staande graan gespaard gebleven is; intusschen is te Nieuw-Moabit de bliksem in het huis van eenen timmerman geslagen. Een gerucht, luidens hetwelk zeker kostschoolhouder met vele jonge lieden, gedurende den storm, in eene schuit op de Spree verongelukt zouden zijn, heeft zich gelukkig niet bevestigd.

Van den 20sten. De admiraal Greigh geeft verslag van eene gebeurtenis, die de dapperheid der Russen doet zien. Toen de Turksche vloot, uit 6 linesschepen en 5 fregatten bestaande, den 26 Mei in de Zwarte Zee verscheen, kruisten slechts eenige kleine Russische oorlogsschepen voor den Bosphorus, waaronder de brik *Mercurius*. Deze laatste kon de Turksche vloot niet ontkomen en werd door 2 linesschepen ingehaald, een van 110 en het ander van 74 kanonnen. Kapitein Kasarsky belegde een kriegsraad, waarin besloten werd de brik niet over te geven, maar zich zoo lang mogelijk te verdedigen; indien het schip echter een lek bewam, hetwelk men met pompen niet meer meester kon worden, zou men de brik bij een vijandelijk schip brengen, om door dien officier, die alsdan nog in het leven zou zijn, in de lucht te doen springen, tot welk einde een geladen pistool in de kruidentkamer werd gelegd. De volle laag van het eene schip werd door eene snelle beweging ontduken, doch spoedig kwam de brik tusschen de beide linesschepen te liggen en moest het vuur van 184 kanonnen doorstaan, hetwelk zij slechts met 18 kanonnen kon beantwoorden. Onder het onophoudelijk gebulder van het geschut werd de brik door den Kapudan-Pacha, die zich op het grootste der twee linesschepen bevond, opgeëischt. Eene volle laag der brik was het antwoord. Het gevecht duurde langer, dan 3 uren; eene vijandelijke granaat veroorzaakte brand, welke nog bij tijds gebluscht werd. Het eene linesschip werd zoodanig gehavend, dat het zich genoodzaakt zag, op eigene zekerheid bedacht te zijn en van het gevecht af te zien; het admiraalschip zette het gevecht voort en poogde den *Mercurius* in den grond te boren. Doch niets kon den moed van mannen doen wankelen, die zich aan den heldendood gewijd hadden. Eindelijk slaagde men, ook het vuur van het ander schip tot zwijgen te brengen, hetwelk, na veel schade aan masten en tuigwerk bekomen te hebben, ook aftrok. De *Mercurius* kwam den 27 Mei bij de vloot terug, hebbende 4 man dooden en 6 gekwetsten; in den romp was zij door 22 kogels, in de masten door 16, en in de zeilen door 133 kogels getroffen en in het touwwerk op 148 plaatsen beschadigd. Zij had met 18 kanonnen 184 kanonnen tot zwijgen gebragt, en de equipage van 79 man had de pogingen van een twintigmaal sterkere vijand verijdeld.

Van den 23sten. Den 19den is in Warschau de officiële tijding aangebragt, dat de Russen den 17den eene luisterrijke overwinning op de Turken bij Schumla hebben behaald. Op het bericht, dat de grootvizier zijn verschanst leger had verlaten, en zich tegen Pravadi had gewend, heeft de generaal Diebitsch den 5 Junij zich van Silistria zuidwaarts begeven, ten einde zich op de linie van operatie van het Turksche leger te werpen, en hetzelfde den terugkeer te beletten. Na een vermoedenden marsch van drie dagen, heeft de generaal Diebitsch den vizier, die, na een mislukten aanval op Pravadi, van Jenibazar naar Schumla terug meende te keeren, bij de engte van Markowtscha aangegrepen, en weder in die engte terug gedreven. Na een zeer hardnekkig gevecht, hebben de Muzelmannen hun geschut, ten getale van 40 stukken, hunne bagaasje en eenen grooten voorraad leeftocht verloren. Hunne geheele armee, bestaande uit 35000 man, waaronder 20000 man reguliere troepen, is verstrooid.

In bijzondere berichten wordt het aantal der dooden aan de Turksche zijde op 4000, dat der gevangenen op 6000 man begroot, en wordt verzekerd, dat de vizier zelf zich ter nauwernood heeft kunnen redden.

Men verneemt, dat kort na het gevecht bij Pravadi den Russen een brief van den groot-vizier aan Hussein-pacha in handen gevallen is, waarin hij schrijft, dat hij door een matten kogel aan het been ligt gekwetst is geworden, en genoodzaakt geweest is zich zelfden bloot te stellen, ten einde zijne pacha's door zijn voorbeeld aan te moedigen, om aan het hoofd der soldaten te strijden.

Te Odessa is de eerste steen gelegd voor eene nieuwe beurs.

FRANKFORT den 21 Junij.

De Nederlandsche scheepdivisie, bestaande uit de *Sambre* van 46, de *Dolphijn* van 32, en de *Hecla* van 26 stukken, is den 3 dezer van Toulon te Genua, en van laatstgenoemde plaats den 9 dezer te Livorno binnen geloopt. Men wil, dat deze scheepdivisie zich naar den Archipel begeven zal.

Volgens berichten uit Smirna, van den 17 Mei, had men aldaar niet alleen de voor den handel belangrijke tijding ontvangen, dat Engeland zich stellig verklaard had, van in den Archipel of in de Middellandsche Zee geene andere of verdere blokkades van den kant der Russen te zullen erkennen, dan de eenmaal ingewilligde blokkade der Dardanelen; maar scheen ook dien ten gevolge de admiraal Heyden zich voortaan eeniglijk tot die blokkade te zullen beperken, en had hij zelfs bovendien nog een ander bewijs van matiging gegeven, door, namelijk, aan alle zoodanige van Smirna met levensmiddelen komende schepen, welke ter bijzondere verzorging van Frankische huizen in Konstantinopel bestemd zijn, de vrije doorvaart toe te staan; en de *Courier de Smirne* verklaart geautoriseerd te zijn, om openlijk aan te kondigen, dat zoodanige personen te Smirna, die levensmiddelen aan hunne vrienden te Konstantinopel zenden willen, dezelve moeten doen verzeld gaan van verklaringen in de drie talen, Engelsch, Fransch, en Italiaansch, opdat de officier, die met de visitatie der schepen belast is, daaraan dadelijk zoodanige afzendingen zou kunnen herkennen. De *Courier de Smirne* betuigt tevens in de warmste bewoordingen den admiraal Heyden den dank der Frankische bevolking voor deze zijne grootmoedige handelwijze.

De Grieken hebben de capitulatie van Missolonghi en Anaticolo naauwkeurig nagekomen. Men verzekert, dat zij eene aanzienlijke expeditie tegen Eubra uitrosten. Te Aegina, waar zich de President bevond, kende men de voorwaarden, op welke, volgens het protocol van den 22 Maart, de onafhankelijkheid der Grieken erkend zal worden. De Grieken zien wel ongaarne, dat zij cijnbaar aan de Porte zullen blijven; doch van hunnen kant schijnt geen weerstand te wachten te zijn. In het midden van Mei zou in Thessalië een gevecht tusschen de Turken en Grieken plaats gehad hebben, dat ten nadeele der laatsten uitgevallen was, zoodat de President in aller ijel nieuwe troepen derwaarts gezonden had, om het geleden verlies te herstellen en de verlorene voordeelen te heroveren.

De Petersburger courant van den 13 Junij meldt, dat de prins Chotreff-Mirza, zoon van Abbas-Mirza, den 19 Mei te Tiflis aangekomen, aldaar aan de poort door eene afdeling Russische troepen ontvangen en naar de woning van den graaf Paskewitsch geleid is, die vervolgens in zijn rijtuig den prins naar het voor hem bestemde huis gebragt, en aldaar met hem het middagmaal gebruik heeft.

HAMBURG den 23 Junij.

Uit Keulen wordt, onder dagteekening van den 18den, melding gemaakt van een ontwerp, om Rijn, Eems en Wezer, door ijzeren wegen, met elkander geëenschap te geven; — welk ontwerp eene uitgave zoude vorderen van 5 millioenen thalers en welligt in 't volgend voorjaar zoude worden te werk gesteld.

GROOT-BRITANNIJE.

LONDEN den 21 Junij.

Onder de papieren, die betrekkelijk de zaken van Portugal aan het Parlement overgelegd zijn, bevinden zich een brief van den markies de Barbacena aan den graaf van Aberdeen, den 25 November gedagteekend, waarin hij, uit naam van zijn meester, den Keizer van Brazilië, en ten voordeele van de Koningin donna Maria II, zoodanige ondersteuning van Engeland vraagt, als de omstandigheden vorderen, en het antwoord van den Graaf, inhoudende, dat de bestaande tractaten, hetzij men die te zamen neemt, volgens de wijze van uitlegging door den heer de Barbacena gevolgd, hetzij men die afzonderlijk beschouwt, geen wezenlijken grond voor het vorderen van die ondersteuning opleveren.

Uit Lissabon schrijft men, in dato den 23 Mei, het volgende:

„Onze stad is sedert 3 dagen in de grootste gisting. Verscheidene benden koninklijke vrijwilligers, hebbende den pastoor van Barreiro aan hun hoofd, doorloopen de straten, bedrijven de grootste ongeregelheden en mishandelen alle bewoners, die zij als aanhangers van don Pedro beschouwen. Die oproerige tooneelen zijn zoo ver gegaan, dat het volk, de mishandelde personen willende verdedigen, de satelliten van don Miguel heeft aangevallen en met steenen verdreven.”

Van den 24sten. Veel wordt er gesproken over hetgene een Engelsch schip, van Terceira komende, gebeurd is. De *Ocean*, kapitein Locke, die thans te Portsmouth binnen is, werd den 16den bij Terceira door eene gewapende hoot van het Portugeesch fregat *Perole* aangehouden en gedwongen, den geheelen nacht naast het fregat te blijven liggen. Den volgenden ochtend ging kapitein Locke aan boord van het fregat en vroeg verlof, om zijne reis voort te zetten. De kapitein der *Perole* vroeg hem, of hij brieven aan boord had, en vernomen hebbende, dat de Engelsche consul hem een klein pak brieven had gegeven, vorderde de Portugeezen, dat de kapitein de pak open zou doen, en deed het pak open, waaruit hij al de Portugeesche brieven nam en de Engelsche terug gaf. Waarschijnlijk was zijn oogmerk, om uit de briefwisseling der inwoners van Terceira te vernemen, hoe zij over don Miguel's regering dachten. Ondertusschen heeft hij onregtmatig een Engelsch brievenmaal geschonden, dat door een Engelschen consul verzegeld en afgezonden was. Vele lieden hopen, dat don Miguel eindelijk de Engelsche vlag zoodanig beleed en zal, dat het gouvernement gedwongen worde tot maatregelen, om hem voor zijn misdadig gedrag te straffen.

De toestand van Oporto, die eer tijds zoo bloeiende koopstad, moet, volgens de laatste brieven van daar ontvangen, allerbeklagenswaardig zijn. De handel is er geheel vernietigd. De inboorlingen zijn in gedurige vrees van vervolgd en verbannen te worden, en de Engelsche huizen hebben hunne beste betrekkingen verloren. De armoede onder de mindere volksklasse is zoo groot, dat er bijna geene koopers kunnen gevonden worden voor granen en andere levensbehoefden, alhoewel die niet over-oerd worden.

FRANKRIJK.

PARIS den 21 Junij.

Dezer dagen zijn de meubelen van het kasteel van Malmaison verkocht, die tot persoonlijk gebruik van Napoleon en Josephine gediend hebben. De begeerte van velen, om iets uit dien inboedel als gedachtenis te verkrijgen was zoo groot, dat aanzienlijke sommen voor die goederen besteed zijn. Het meeste is door Engelschen gekocht en het overige door oude generaals en dienaren van Napoleon; zoo heeft de heer de Menneval, zijn gewezen secretaris, de meubelen der bibliotheek gekocht, die tot werkplaats aan Bonaparte diende, en waaronder zich een eenvoudig tafeltje bevond, waarin hij de gewoonte had zijne dageliksche papieren te bergen en waarop hij, in diep gepeins zijnde, dikwerf met zijn penemes onregelmatige figuren sneed. Eene Engelsche lady is in het bezit geraakt van Josephine's rustbank, voor 1500 franken. De verkoop is geschied op last der familie van Eugène Beauharnais.

Op het rapport van den regter van instructie heeft de Kamer van Rade verklaard, dat er geene termen bestaan voor het vervolgen van den heer Barthélemy, den schrijver van het dichtstuk *De zoon des menschen*; doch de Procureur des Konings heeft hiervan geappelleerd.

Volgens eene opgave, door den Heer Dupin in de Kamer der Afgevaardigden medegedeeld, bedraagt het getal kinderen, die buiten huwelijk geboren of door hunne ouders verlaten worden, tegenwoordig in Frankrijk jaarlijks 73,500, en te Parijs alleen 10,392. Onder de oorzaken daarvan telde hij, dat de vormen der voltrekking van een huwelijk voor den minderen stand te omslagtig en kostbaar zijn, en aan de onwettige zamenleving geen genoeg wordt gehecht. Er behoorden, naar zijn inzien, in dezen maatreelen genomen te worden, welke hij aan de ernstige overweging der ministers aanbeval.

Van den 23sten. Door middel van den telegraaf weet men, dat de maarschalk Maison aan boord van de *Didon* te Toulon aangekomen is.

Dezer dagen heeft een zonderlinge zelfmoord plaats gehad. Zekere R. was door eene ziekte aangetast, die hij ongeneslijk beschouwde; besloten hebbende zich van het leven te berooven, verliet hij zijn buitenverblijf en begaf zich naar het kerkhof P. Lachaise, te Parijs, koos en kocht dadelijk een terrein, zeggende, dat dit voor zijn besten vriend bestemd was; daarop liet hij een graf graven voor iemand van zijne lengte, ontdeed zich gedeeltelijk van zijne klederen, om het graf met zijn ligchaam te meten, dat hij nog wat te klein oordeelde; na een monument voor zich gekocht en betaald te hebben, keert hij naar zijn logement terug, alwaar hij, door zich te laten verstikken, een einde aan zijn leven maakte. Hij heeft zijne familie ontferd, omdat zij hem geheel aan zich zelfden had overgelaten.

Uit Toulon wordt van den 17 dezer gemeld, dat des avonds te voren op de reede dier stad is aangekomen de goetel *la Misange*, komende van Algiers en van Mahon, van waar zij den 11 dezer is vertrokken. Met dezelve heeft men vernomen, dat eene Engelsche korvet, uit de Levant komende, van wege den Grooten Heer aan den Dey van Algiers het bevel overgebragt zou hebben, om met Frankrijk vrede te maken, welke voorwaarden dat rijk ook in het verdrag wilde brengen; dat reeds door tusschenkomst van die korvet diplomatieke nota's tusschen den Dey en den Franschen minister gewisseld waren geworden, en dat men eindelijk hoop had, om in het minnelijke de verschillen te zien eindigen, welke sedert twee jaren tusschen Frankrijk en de regering van Algiers bestaan. De aankomst van eene Turksche oorlogsbrik te Algiers, welke zich ter

stond in betrekking heeft gesteld met den kommandant van het Fransche eskader, geeft aanleiding tot het gelooven aan de mogelijkheid van eene tusschenkomst van dien aard, en aan de waarschijnlijkheid van eene schikking.

— De geestelijken doen in Frankrijk niet alleen pogingen, om de menschen aan zich te onderwerpen, maar ook, om zich rijkdommen te verschaffen, en hoe zij daarin slagen, blijkt, dat in 1825 aan hen zijn gelegateerd 1½ mill., in 1826 twee mill., doch in 1827 en 1828 elk jaar 8½ mill., dus in die 4 jaren bij de 21 millioenen.

— Uit Madrid schrijft men: „Daar het Spaansche gouvernement wil bewijzen, dat het geld genoeg heeft en dat men te onrecht deszelfs krediet heeft aangetaast, zal het eenige duizende piasters besteden, om wilde dieren te koopen en eene groote menagerie aan te leggen.”

— Uit Lissabon schrijft men, in dato den 24 Mei, dat men 44 gevangenen, die de stoutheid hadden het vaderlijk bestuur van don Miguel te miskennen en zich daarover te veel uitgelaten hadden, ter dood heeft gebragt.

N E D E R L A N D E N .

's GRAVENHAGE den 24 Junij.

Bij een Koninklijk besluit, van den 25 Mei ll., zijn de vereischte bepalingen vastgesteld, zoo ten aanzien van de zamenstelling der schutters-raden, welke, overeenkomstig de wet van den 11 April 1827, bij dienstdoende schutterijen moeten worden aangesteld, als omtrent de wijze, waarop de verzuimen en overtredingen zullen worden onderzocht en gestraft.

— Z. Exc. de staatsraad-gouverneur van Zuid-Holland heeft, bij een besluit van den 6 dezer, ter wegneming van alle twijfelingen of onregelmatigheden, welke, in het navolgende opzigt, hier en elders blijken te bestaan, bepaald, dat daár, waar zulks tot nu toe heeft plaats gehad, van stonden aan zal moeten ophouden alle vordering van kosten voor dwangbevelen, uitgevaardigd ten laste van schatplichtigen, die in de aanzuivering der verschuldigde termijnen van de directe belastingen achterlijk zijn bevonden, mitsgaders van kosten voor duplicaat- en triplicaat-aanslagbiljetten, nevens die dwangbevelen gevoegd wordende, en zulks zoo wel in het geval, dat de vervolgingen gerigt worden tegen de belastingsschuldigen, welke in de gemeente zelve woonachtig zijn, als wanneer de zoodanige naar elders met er woon zijn vertrokken.

— Men verneemt, dat de gewone jaarlijksche Algemeene Synode der Hervormde Kerk den eersten Julij 1829 te 's Gravenhage zal geopend worden, en wel onder voorzitterschap van den heer *Donker Curtius*, Predikant te Arnhem. Tot vice-president der Synode is benoemd de heer *B. Verweij*, rustend Predikant te 's Gravenhage en tot Secundus de heer *B. Nieuwold*, Predikant te Leeuwarden. De Synodale Leerrede zal den 5 Julij, door den Predikant *Verweij*, in de Kloosterkerk, te 's Gravenhage, gehouden worden.

Van den 25sten. Men meldt uit Brussel, dat Z. M. den 22sten te Luik is aangekomen, alwaar Hoogstdezelve met veel staatsie is ontvangen. Z. M. heeft dadelijk na zijne aankomst audientie verleend, als: aan de officieren der schutterij, aan de burgerlijke autoriteiten, de geestelijkheid, verscheidene deputatiën, en verder aan een aantal bijzondere personen.

Bij het diner heeft de Koning de hoofden van bestuur aan Hoogstdezelfs tafel toegelaten. Men merkte daaronder op den rector der universiteit, den heer *Kinker*, den kommandant der schutterij, den voormaligen kommandant der provincie, den heer *Olba*, den heer *Cockerill*, enz.

Den 23sten heeft Z. M. de schutterij geïnspecteerd, en na de akademie, onderscheidene scholen en andere gestichten, gelijk mede het etablissement van den heer *Cockerill*, te Seraing, te hebben bezocht, zich naar de hogeschool begeven, alwaar Hoogstdezelve door den akademischen senaat werd ontvangen en binnengeleid. Z. M. is door den heer *Destrievaux* uit naam van dien senaat, en door den heer *Dalen*, een' der studenten, uit naam der overige, aangesproken geworden.

Den 24sten heeft Z. M. zich naar Verviers en Spa begeven en van daar te Chaudfontaine eenen maaltijd bijgewoond, waarop Hoogstdezelve door eene vereniging van kooplieden was uitgenoodigd.

Den 25sten zal Z. M. van Luik naar Maastricht vertrekken, en zich van daar den 27sten naar 's Hertogenbosch begeven. Den 29sten werd Hoogstdezelve te Brussel terug verwacht.

BRUSSEL den 23 Junij.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft eergisteren morgen, van 7 tot half 9, in schutters-uniform, de exercitiën der schutterij dezer stad bijgewoond, heeft al de pelotons derzelve geïnspecteerd, en scheen zeer voldaan over de goede houding der manschap en de juistheid der manoeuvres. En gisteren heeft Z. K. H., vergezeld van de twee oudste prinszen zijne zonen, het banket bijgewoond, hetwelk de heeren officieren der schutterij dezer stad Z. K. H. hadden aangeboden. Onder de genoodigden bevonden zich de minister van binnenlandse zaken, de generaal *Bijlandt*, de burgemeester van Brussel, en de kommandanten der stad en van verschillende korpsen. Z. K. H. heeft zich met de officieren der schutterij zeer minzaam en openhartig onderhouden.

— HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden zijn gisteren morgen, even vóór het vertrek van Z. M., met geheel hun gevolg, van Berlijn in deze residentie teruggekomen.

Van den 25sten. Des avonds van de komst van Z. M. den Koning is de stad Luik gillumineerd geweest. — Z. M. heeft dien avond een concert van de kweekelingen der muzikschool bijgewoond.

Den volgenden ochtend heeft Z. M. vroegtijdig de universiteit bezocht. De rector magnificus, de heer *Kinker*, heeft Z. M., uit naam der hoogleeraren, aldus toegesproken: „Wij erkennen, dat, onder het verstandig bestuur van eenen eersten Willem, het waarachtig licht der eeuw en de steeds klimmende voortgang der menschelijke kennis, met eenen verbazenden spoed, in de zuidelijke provinciën van dit Rijk zijn verbreid, en dat, zoo het hooger onderwijs iets tot dezen heilzamen uitslag moge hebben toegebragt, wij zulks aan de vaderlijke zorg van onzen Koning verschuldigd zijn.

„Wij zijn innig overtuigd, Sire! dat de zoodanige, die (welligt ter goeder trouw) gelooven, dat het onderwijs meer vrij behoorde te zijn, dan het is, eenmaal hunne dwaling zullen erkennen; — eene dwaling, in welke zij geraakt zijn door de denkbeeldige behoeften eener natie, welke zich meer verlicht waande, daar haar bestuur, te verwarren met de wezenlijke behoeften van een volk, verschillend van het onze, welk laatste zich geenszins iets dergelijks aanmatigt, maar het belang en de behoefte gevoelt, van door zijnen Koning, die zich op de hoogte zijner eeuw heeft geplaatst, en die geen ander oogmerk heeft, dan om zijn volk aan het schandelijk juk van onkunde, bijgeloof en vooroordeel te onttrekken, te worden geleid.”

Men heeft pogingen aangewend, om tweedragt te zaaijen onder de studerende jeugd, ten einde dezelve te verhinderen, het voorbeeld van die van Gend te volgen, doch dezelve schijnen mislukt. De heer *Dolez* immers heeft in aller naam Z. M., onder andere, gezegd: „Wij zijn doordrongen van dankbaarheid, Sire! voor uwe weldaden, en zullen trachten die te verdienen. Zoo eenmaal het vaderland in ons zijne waardige burgers zal bezitten, zullen wij gevoelen, dat wij het geluk, van hetzelfde nuttig te kunnen wezen, aan U verplicht zijn. Wij zijn verheugd van in ons midden een' Koning te zien, die het eerste de lang gesmoorde woorden van vaderland en vrijheid heeft doen hooren. Deze edelaardige uitboezeming heeft een' weerklink gevonden in onze harten, en zoo menigwerf het vaderland zijne kinderen behoeft, zal U. M. dezelve zich om uwen troon zien scharen, onder de kreet van vereeniging en van heil, *leve de Koning!*” Welke vreugdekreet dadelijk door al de aanwezigen is aangeheven en dikwerf herhaald.

Z. M. heeft vervolgens de belangrijkste fabrieken en instellingen bezocht.

— De doorreis van Z. M. te Charleroi heeft de volgende opmerkenwaardige omstandigheid aangeboden: Den 15 Junij 1815, des avonds te 6 uren, kwam *Napoleon* te Charleroi aan, en stapte bij den heer *Puissant*, burgemeester dier stad, af. Veertien jaren daarna is de Koning der Nederlanden te Charleroi, op denzelfden dag en hetzelfde uur, aangekomen, heeft zijne gehoor in hetzelfde kasteel gegeven, heeft in dezelfde zaal het middagmaal genomen, in dezelfde kamer gestapen, en is des anderen daags op hetzelfde oogenblik, des morgens te vijf uren, vertrokken.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 20 dezer, bepaald, dat, te rekenen van dien dag, het bezoeken van het *Collegium Philosophicum* ophoudt verpligtend te zijn voor jongelieden, die bestemd zijn voor de studie der godgeleerdheid in de bisschoppelijke seminariën, en dus hierdoor zijne besluiten van den 14 Junij, 11 Julij en 20 November 1825 gewijzigd, uit hoofde van, zoo als de inleiding van het besluit luidt, de veranderde omstandigheden, ten gevolge der overeenkomst met den Heiligen Stoel, op den 18 Junij 1827 gesloten, en om reden, dat door de benoeming der drie bisschoppen, die den 18 Mei plaats heeft gehad, de meerderheid der bisschoppelijke zetels van bisschoppen voorzien,

en dus de tijd daar is, waarop Zijne Majesteit zonder zwaarigheid zijne vroeger geuite voornemens ten aanzien van het *Collegium Philosophicum* vervullen kan, terwijl Hoogstdezelve ook hierdoor een bewijs van zijn vertrouwen heeft willen geven aan de nieuwe bisschoppen.

— Een ander Koninklijk besluit van denzelfden dag regelt de wijze, waarop de Roomsche-Katholieke jongelieden, die zich aan den geestelijken stand toewijden en de lessen van het *Collegium Philosophicum* niet hebben bijgewoond, noch aldaar een examen hebben afgelegd, in de bisschoppelijke seminariën zullen toegelaten worden, om er hunne theologische studiën te doen. Daarbij wordt bepaald, dat de hoofden der bisdommen provisioneel in de bisschoppelijke seminariën kunnen toelaten, behalve de leerlingen van het *Collegium Philosophicum*, de jonge Roomsche-Katholieken, die hunne voorloopige studiën in dit koninkrijk elders, dan in genoemd Collegium, hebben volbragt en beschouwd kunnen worden de noodige bekwaamheid te bezitten, alsmede diegenen, welke met Zijner Majesteits goedkeuring buiten 's lands hebben gestudeerd. Daartoe zullen de hoofden der bisdommen eene lijst van zoodanige jongelieden, die zich aandienen, om in de seminariën opgenomen te worden, opmaken en aan den minister van binnenlandsche zaken toezenden, met vermelding van hunne namen, ouderdom en geboorteplaats, die van de personen, onder welke en de plaatsen, waar zij gestudeerd hebben, en waaruit hunne studiën bestaan. Daarna zullen de hoofden der bisdommen den tijd bepalen, wanneer zij de kweekelingen zullen examineren omtrent hunne geschiktheid, om in de seminariën toegelaten te worden, welke examens in het publiek moeten geschieden. De beurzen in de seminariën zullen door den Koning worden gegeven aan de leerlingen, welke door de hoofden der bisdommen toegelaten zijn, en wier buitengewone aanleg voor de studiën blijken zal uit getuigschriften van hoogleeraren bij de openbare gestichten van hoog onderwijs, of uit een bijzonder examen, door hen afgelegd voor zoodanige personen, als Zijne Majesteit daartoe goedvinden zal te benoemen.

— Bij koninklijk besluit, van den 8 dezer, wordt het volgende bepaald:

Art. 1. Binnen den tijd van twee maanden, na de invoering der wet van den 18 April 1827 (*Staatsblad no. 20*), op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, zullen alle plaatselijke besturen aan de arrondissements-regtbank, binnen hun ressort, doen toekomen eene lijst der in functie zijnde makelaars, met aanduiding dergenen, die tot het uitoefenen der makelaardij in alle vakken zijn aangesteld, en van die, welke slechts in een of meer bepaalde vakken mogen werkzaam zijn.

2. De voorz. plaatselijke besturen zullen de makelaars aanschrijven en gelasten, om, binnen eene maand daarna, bij de arrondissements-regtbank van hun ressort den eed af te leggen, dat zij de aan hen opgelegde plichten getrouwelijk zullen waarnemen; zullende zij het blijk der eedsaflegging, hetwelk hen bij de arrondissements-regtbank zal worden afgegeven, bij de plaatselijke besturen moeten doen overschrijven.

De makelaars, die, zonder wettig en door het plaatselijk bestuur erkend beletsel, den eed niet binnen den voorz. termijn hebben afgelegd, zullen van hunne bediening vervallen zijn.

3. De makelaars, welke na de invoering van het wetboek van koophandel worden aangesteld, zullen hunne bediening niet mogen aanvaarden, alvorens den eed te hebben afgelegd voor de regtbank van het arrondissement, binnen hetwelk zij hunne aanstelling hebben verkregen.

— Men wil hier onderrigt zijn, dat het Gouvernement besloten heeft, in de volgende zitting der Staten-Generaal, op de organieke wet van het jaar 1827, betrekkelijk der regterlijke magt, te rug te komen, en eenige wijzigingen daaronder voor te dragen.

— De commissie, die zich met het onderzoek der wetgeving op het onderwijs heeft bezig gehouden, is van gevoelen geweest, dat het onderwijs, behoudens een eenvoudig beteugelend, doch in geen geval preventief toezigt, vrij moest zijn; zij heeft verder erkend, dat elk een iegelijk, die zoudt verlangen te onderwijzen, zich behoorde te onderwerpen aan de onderzoekingen der administratie, ten einde men de mogelijke inbreuken op de Grondwet of op de publieke zeden, hetzij door boeken, hetzij door voorbeelden, hetzij door raadgevingen, zoude kunnen bewijzen; in deze gevallen, zou de schuldige hoogleeraar voor de Regtbanken aangeklaagd worden, die alleen het regt moeten hebben, om te straffen, of het etablissement te doen sluiten. De commissie is, ten aanzien der waarborgen voor de bekwaamheid van den Instituteur, van meening geweest, dat hij aan een examen moest worden onderworpen, enkel voort dat vak, waarin hij mogt verlangen te onderwijzen. Om een' Latijnschen leerstoel te bekleeden, behoefde men alzoo niet de Wiskunde, enz. en zoo wederkeerig te kennen. Het zal almede geen vereischte meer zijn, de studiën in het Rijk te hebben volbragt, aangezien men verpligt zal zijn tot het afleggen van een examen, voor eene tot dat einde daar te stellen commissie.

— Het alhier gevestigd departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, uit 190 leden bestaande, die allen inwoners van Brussel zijn, heeft in zijne zitting van den 21 Mei besloten, het gebruik der Fransche taal, benevens dat der nationale taal, aan te nemen.

— Men spreekt van eene reis van Z. M. den Koning van Pruissen naar Brussel, en wel in de maand Augustus, welikt om de ondertrouw bij te wonen van zijnen jongsten zoon met Prinses *Marianne*, waarvan sedert eenigen tijd wordt gesproken.

AMSTERDAM den 22 Junij.

Het fregatschip *de Koningin der Nederlanden*, gevoerd door kapitein *Pieter van Vliet*, en in eigendom toebehoorende aan de *Nederlandsche Handelsmaatschappij*, na eene reize van 22 maanden, langs de kusten van Chili, Peru, enz., op den 14 dezer, met eene lading Huiden, Tin en Specie, van Buenos-Ayres te Texel binnen en door het Noordhollandsche Kanaal tot deze stad opgekomen, is vervolgens met ongebroke lading het *Entrepotdok* binnengekomen en tot voor de nieuw aangebouwde magazijnen genaderd, alwaar deszelfs lading opgeslagen wordt.

Bij het vermelden dezer omstandigheden, voeden wij de hoop, dat dergelijke pogingen, om den handel in Huiden te doen herleven, door andere mogen gevolgd worden; daar, zoowel de verbeterde gemeenschap met den Rijn, als met de aan de Boven-Maas gelegene provinciën, door middel van het regtsreeksche beurtveer van hier op Maastricht over de Zuid-Willemsvaart, bij ruimen voorraad, ook genoegzamen afrek belooft.

's HERTOGENBOSCH den 22 Junij.

Bij het gouvernement dezer provincie is het stellige bericht ontvangen van Zr. Ms. voornemen, om deze provincie met een bezoek te vereeren. Z. M. zal op Zaterdag, den 27 dezer, zich van Maastricht, langs de Zuid-Willemsvaart, naar 's Hertogenbosch begeven, en denzelfden dag in deze laatste stad audientie verleenen. Den geheelen volgenden dag, Zondag den 28sten, zal Z. M. te 's Hertogenbosch doorbrengen. Maandag, den 29sten, zal Hoogstdezelve naar Brussel terug keeren.

GRONINGEN den 29 Junij.

Wij zijn verzocht, het navolgend bericht te plaatsen, getrokken uit een der laatste nummers van de *Bataviasche Courant*:

MAGELLANG den 30 December 1828.

Op den 28 dezer is deze plaats in den diepsten rouw gedompeld, geworden, door het treurig overlijden, ten huize van den Resident en in den schoot harer familie, van de Hoogwelgeboren vrouwe *Wilmine Louise Geertruide de Kock*, geboren baronesse van *Bilfinger*, na eene ziekte van slechts weinige weken.

Deze algemeen geachte en beminde vrouw, die, terwijl haar gemaal, Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur-Generaal *de Kock*, onafgebroken werkzaam was, om de rust van Java te herstellen, te *Batavia* was gebleven, is in het begin van de maand October herwaarts gekomen, om, even als in 1827, eenigen tijd bij haren waardigen echtgenoot en hare kinderen door te brengen.

Gedurende haar kort verblijf in de residentie *Kadoe*, had zij, door hare verhevene deugden en haar innemend karakter, de liefde en hoogachting van alle Europeesche en Inlandsche ingezetenen verworven, en aller harten aan zich verbonden. Hare edelmoedigheid en menschenliefde vertoonde zich alhier op het allerluisterrijkst, daar zij geene pogingen onbepoofd liet, om het lot der door de onlusten ongelukkig gewordenen Javanen te lenigen en te verbeteren.

Zij had het geluk, om, gedurende haar aanwezigteit ter dezer plaats, ooggetuige te zijn van de vorderingen die er in de herstelling der rust op Java gemaakt worden, en verheugde zich reeds met het streelende vooruitzicht, om, wanneer de onwrikbare en onvermoeide pogingen van haren waardigen echtgenoot met een gewenscht gevolg bekroond zouden zijn, hare overige dagen met elkander en omringd van hare dierbare betrekkingen te slijten, toen de onverbiddeleke dood deze aangename verwachtingen vernietigde.

Gisteren namiddag te 4 uren werden de stoffelijke overblijfselen van deze waardige vrouw met die plegtigheden ter aarde besteld, die de omstandigheden van

deze plaats toelieten, bij welke gelegenheid niet alleen de civiele en militaire autoriteiten, maar ook de burgers, de troepen en de Chinesche en Inlandsche hoofden en ingezetenen zich om strijd beijverden, om de overledene op eene waardige en hartelijke wijze, de laatste hulde toe te brengen, en Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur-Generaal daardoor de toonen, hoe zeer zij hem hoogachten, beminnen en zijne zelfopofferende pogingen voor derzelver geluk, rust en veiligheid op prijs weten te stellen.

Aankomst en vertrek van Schepen.

Den 16 Junij is van Pillau vertrokken kapit. J. J. Posta, met het kofschip *Zealust*, gedestineerd naar Zaandam. Den 21sten is te Liverpool gearriveerd kapit. F. J. de Winter, met het kofschip *Helena*, komende van Antwerpen. Den 24sten is te Dordrecht gearriveerd kapit. O. J. Woldringh, met het kofschip *Ida Aleida*. Den 25sten is uit Texel vertrokken kapit. B. H. Pot, met het kofschip *Johanna Margaretha*, gedestineerd naar Liverpool. Van Amsterdam is vertrokken kapit. R. J. Haverkult, met het kofschip *Vrouw Maria Elizabeth*, gedestineerd naar Pernau.

HOOFDDIRECTEUREN der AKADEMIE van Teeken-, Bouw- en Zeevaartkunde, te Groningen, geven bij deze kennis, dat de aanvragen om *gratis Onderwijs*, voor het volgend Akademisch jaar, kunnen gedaan worden, van heden tot den 15 Augustus eerstkommende uiterlijk, van des morgens 10 tot des middags 12 uren; voor het Handteekenen en Bouwkundig Teekenen, ten huize van den Notaris Mr. G. J. KEISER, in de St. Walburgs-straat, bij Martini Kerkhof, en voor de Bouw- en Zeevaartkunde en verdere Wiskundige Wetenschappen, ten huize van den Ontvanger W. J. MEURS WICHERS, achter Der-A Kerk. — De belanghebbenden worden verwittigd, dat de Aanvragen schriftelijk moeten gedaan worden, met vermelding van Voor- en Toenaam, Woonplaats, met Letter en Nummer in het Zwart, der Ouderen en Kinderen of Voogden en Pupillen, en van het Vak, in hetwelk het Onderwijs verlangd wordt. In persoon door een belanghebbende af te geven op gemelde dagen, zullende geene aanvragen, op anderen tijd aan de gemelde huizen afgelengd, of ook zonder gelegenheid tot nader onderzoek te geven, in aanmerking genomen worden.

Groningen. Namens de Hoofddirecteuren:
den 26 Junij 1829. G. J. KEISER, Secret.

GEBOORTE-, HUWELIJS- EN STERFBERIGTEN.

*. Heden morgen verloorste mijne hartelijk geliefde Echtgenoot HENRIETTA FERDINANDA WICHERS van eenen welgeschapenen, doch dooden ZON.
Groningen. D. HENDRIKSZ, Predikant.
den 27 Junij 1829.

*. Heden verloorste voorspoedig van eene DOCHTER KLAARA CATRINA HULSENBEK, Echtgenoot van
Groningen. W. R E I J N T J E S.
den 28 Junij 1829.

*. Mijne Echtgenoot A. A. de BOER beviel heden van eene DOCHTER.
Winsum. C. J. KLOOSTERHUIS.
den 29 Junij 1829.

*. Getrouwd:
Grootegast. R. B O S M A.
den 24 Junij 1829. K. M U L D E R.

*. Heden nacht te 11½ uur overleed, na eene ongesteldheid van twaalf dagen, onze geliefde Vader, de Heer PIETER MEIJER, in den ouderdom van 69 jaren en ruim 6 maanden. Familie en Bekenden gelieven deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Leek. J. M E I J E R.
den 26 Junij 1829. E. L. M E I J E R,
gebr. M A A G H.

*. Heden overleed ons jongste ZOONTJE, slechts 11 dagen oud.
Groningen. M. E. V A N D I J K.
den 27 Junij 1829. Z. D. M U L D E R.

*. Heden morgen, omstreeks 8 uren, behaagde het God, op het onverwachtst uit mijne liefdearmen weg te rukken mijne hartelijk geliefde Echtgenoot A. GEERTSEMA, waarmede ik ruim anderhalf jaar door den band van een allergelukkigst huwelijk was verbonden.

Zij eindigde haar dierbaar leven in den ouderdom van 24 jaren en 9 maanden, mij een Dochtertje nalatende van 8 dagen, dat het gemis harer brave Moeder niet met ons kan betreuren.

Winschoten. F. B O N T E K O E,
den 28 Junij 1829. Vee-Arzt.

*. De CORRESPONDENT te Groningen van de Bataafsche Brandwaarborg-Maatschappij, opgericht door den Heer Mr. E. J. VAN ROIJEN, thans onder Directie van Mr. J. C. FABER VAN RIEMSDIJK, in 's Gravenhage, berigt bij deze aan de Deelgenooten der Maatschappij, in de Provincie Groningen, dat de Rekening door den Directeur aan Heeren Kommissarissen, wegens het afgelopen 23ste jaar van het bestaan der Maatschappij, op den 17 Februarij 11. is afgelegd; dat daarbij is gebleken, dat de Deelnemingen in de Maatschappij gedurende dat jaar hebben bedragen een millioen en ongeveer achttienhonderd en negenduizend guldens; dat de verwaarborge som aan het slot des jaars in het geheel bedroeg eenenveertig millioenen en ruim negenmaal honderdduizend guldens, en dat er, ter bestrijding der voorgevallene BRANDSCHADE, voor zoo verre die niet uit de Renten der belegde Kapitaal heeft kunnen voldaan worden, een omslag tot suppletie heeft moeten plaats hebben; zullende de Advijsbriefjes, ter betaling der suppletie en van de Administratiekosten over 1828, aan de Deelgenooten worden toegezonden.

Groningen. Namens den Correspondent:
den 29 Junij 1829. H. D E R A N I T Z.

*. Ten overstaan van Mr. WILLEM JAN QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te Groningen, zal, op Dingsdag, den 7 Julij 1829, des avonds te 7 uren, ten huize van de Erven BRUINS, aan de Grootte Markt, aldaar, publiek worden verkocht, op schade en bate van MARTEN HIJLKES KAMP-HUIS: I. eene BEHUIZING, staande ten noorden in de Grootte Raam-straat, op den hoek van de kleine Raam-straat, geteekend zwarte letter V no. 60, foode letter S no. 80, doende jaarlijks aan deze Stad tot grondpacht f 3 — 00.

Om 14 dagen na den dag van Verkoop te aanvaarden.
II. Twee ruime WOONKAMERS, toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer Mr. A. W. HOETH, gelegen en uitkomende in den eersten gang van de Vischmarkt, in de Pelster-straat, te Groningen, waarvan de eene door ADAM VOS, en de andere door P. APPA is bewoond. Om op 1 Nov. 1829 te aanvaarden.

*. Mr. U. E. STEEMAN, Notaris te Scheemda, is voornemens, ter instantie van REINT HARMANNUS WILDEMAN, te Wagenborgen, en CON-SORTEN, ten overstaan van den Heer VREDEREGTER van het Kanton Winschoten, publiek ter Verkoop aan te bieden:

Eene aanzienlijke, nieuws getimmerde BOEREN BEHUIZING, get. no. 34, met de VASTE BEKLEMMING van den daarbij behoorenden TUIN, APPEL-HOF en plus minus 27½ Bunders KLEI- en ZANDLAND, staande en gelegen te Wagenborgen, doende jaarlijks tot vaste huur f 174 — 00, waar tegen van eene Behuise Heemstede jaarlijks kan worden ingevorderd f 4 — 00.

Deze Verkoop zal zijn op Donderdag, den 9 Julij 1829, des namiddags te 3 uren, ten huize van den Kastelein DERK JANS VOS, te Wagenborgen, alwaar, en ten Kantore van den Notaris, de Condiën in tijds te lezen zijn.

U. E. S T H E E M A N.

*. WOENSDAG, den 1 Julij 1829, des morgens te 10 uren, gedenkt de Firma BOS & COMP., ter Instantie van de Heeren J. S. OVERHOFF & COMP., van Isarlohn, (door finale kwitering der affaire,) in hun MAGAZIJN, zijnde het Pakhuis van den Heer Mr. J. GOCKINGA, in den Karolie-weg, te Groningen, voetstoots, aan de meestbiedenden te Verkoopen: den door hunlieden gebruikten extra grooten MANUFACTUUR-WINKEL, met PLANKEN, VAKKEN en verder TOEBEHOREN, in diverse percelen, plm. 20 groote en kleinere best

PAK- en SLUITKISTEN, VATEN, MANDEN, REISZAKKEN, PAK- en SCHRIJFPAPIER, HANGSLOTEN, TOONBANK en LESSENAAR, GOUD-SCHALEN, LADDER, STOELLEN, eenige MONSTERKAARTEN en veel meer andere MAGAZIJN BEHOEFTE; hetwelk alles des morgens, 2 uren vóór den Verkoop, voor een ieder te bezien is.

•• DONDERDAG, den 2 Julij 1829,

des namiddags te 2 en 5 uren, VERKOOP, voor het NIEUWE BOELHUIS, van uitmuntende wel geconserveerde HUISMEUBELLEN, BEDDEGOED, GOUD, ZILVER en HOROLOGIËN, beste MANS en VROUWEN KLEEDEREN, ENZ. Te bezien des morgens van 9 tot 12 uren.

•• HARDDRAVERIJ.

Met consent van den Wel Edelen Achtbaren Heer GRIETMAN van KOLLUM-MERLAND en NIEUW KRUISLAND, gedenkt de Kastelein ALBERT ZUIDEMA, in het Regthuis te Kollum, op Donderdag, den 2 Julij 1829, te laten VERHARDDRAVEN en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard vrij te vereeren: een paar net bewerkte en zwaar met ZILVER gemonteerde HOOFD-STELLEN met Toomen, in vergelijking van waarde met die van den Stede Assen, tot Prijs; en aan den Eigenaar van het Paard, welke het laatst mededingt, een ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS, tot Premie. De keuring der Paarden zal te elf uren aan deszelfs Behuizing geschieden, terwijl de Harddra-verij precies te een uur zal plaats hebben. Alle paarden zullen hierop worden toegelaten, mits van zeessen klaar, en tot genoegen der Keurmeesters zijnde, en die alhier ter plaatse geen Prijs of Premie hebben gewonnen.

Dit algemeen Plaatsvermaak zal geschieden geheel en alleen door genoemden ALBERT ZUIDEMA, doordien de Wedw. JOHS VALKS, in de Roskam, JORRIT VAN DER WERF, in het Zwart Paard, en TEEKE KLOOSTERMAN, in de Korenbeurs, alle alhier bestaande Kasteleins, in deze vermakelijkheid niet willen deelen, en hiertoe ook geene de minste kosten of penningen willen Contribueren.

Voor goed Lokaal en bediening van Menschen zal genoegzaam worden gezorgd, alsmede voor de plaatsing der Paarden.

•• Door Vertrek UIT DE HAND TE KOOP belangrijke VASTIGHEDEN:

I. De hechte, alom bekende, wel beklante PEL- en KORENMOLLEN, de BEETGUMMERMOLEN, voorzien van drie paar VOLLE STEENEN, In- en Uitwendig in den besten stand, 72 voeten Vlugt, wegens het werk Belangrijk Winstgevend, gelegen ½ uurs van Leeuwarden, aan den algemeenen Weg naar Harlingen.

II. Eene florissante KOOPMANS BEHUIZING aldaar, voorzien van twee deftige Kamers, Bovenkamertje, ruim Voorhuis, Keuken, Achterwoonvertrek, met alle noodige gerijfelijkheden, benevens een ruim ERF, moderne TUIN en BLEEKVELD.

III. Eene aan het vorige belende GEBOUW, waarin eene Grutterij of een Boekwettmolen, voor weinige jaren nieuw gesticht en met succes gedreven, voorzien van 2 paar VOLLE STEENEN, in de beste situatie dagelijks werkende; verder STALLING voor 5 Paarden, 4 Koebeesten, Hooi, Stroo, Zolder, enz.; overigens GRAANZOLDERS met Graanvakken, Compleet.

IV. Eene deftige WOONHUIZING, belend aan en op hetzelfde Erf, van twee roijale behangene Kamers voorzien, een Achterkamertje, Keuken, Zolder, enz., Bleekveld en Bak, enz., STALLING voor 2 Koeijen en alle noodige gerijfelijkheden.

V. Een uitmuntend stuk BOUWLAND, aan de vorige percelen belend, groot 36 V. Roeden, vrij van Reed en Drift.

De vier eerstgenoemde Percelen staan in de Brand-Assurantie voor f 15.400-00. De koper kan de 3 eerst genoemde Vastigheden dadelijk aanvaarden op zeer aannemelijke Condiën, en de Helft van den koopschat tegen rente er overhouden.

Nadere informatie bij den Eigenaar, wonende aan den Molen, te Beetgum.

•• UIT DE HAND TE KOOP: eene groote BEHUIZING met ruime Kooenzolders, zijnde van ouds eene Beklante Broodbakkerij, verder geschikt tot vele andere affaires. Te bevragen bij de Eigenares
Wedw. H. N I E M E I J E R.

*. Er wordt eene WINSTGEVENDE AFFAIRE, een ruim bestaan opleverende, binnen deze Stad ter VERKOOP aangeboden; iemand hiertoe genegen, adressere zich, tot nadere informatiën, bij den DRUKKER DEZER.

*. Te HUUR: TWEE BOVENVOORKAMERS, uitzien op de Grootte Markt. Adres bij den DRUKKER DEZER.

•• Bij W. van Drielst, in de Oude Bote-

ringe-straat, is te bekomen: beste WITTE GENUA'S SALADE-OLIE, puiks puike Kwaliteit, bij de Flesch voor 75 Centen, en bij de maat de prijs naar rato.

•• BIJ J. POORTMAN, in de Oude Kijk-

in't Jat-straat, zijn op heden aangekomen: vette HOLLANDSCHE SCHOL en SCHARRE, GEROOKTE ZALM, BERGEN-OP-ZOOMSCHE ANSJOVISCH, ZOETE CHINA'S APPELEN, Nieuwe CITROENEN, alsmede WESTFAALSCH EKKELHAMMEN en SAUCIS WORSTEN, HOLLANDSCH AALBESSENNAT op Flesschen.

*. Bij L. L. GOSSCHALK, in de Gelkinge-straat, is op heden geslagt eene vette JONGE KOE. Ook is bij denzelfden, het geheele jaar door, best RUNDVLEESCH te bekomen, als ook beste GEROOKTE NAGELHOUTEN en OSSETONGEN.

*. Er wordt gevraagd, op een Dorp, niet ver van de Stad, om dadelijk in dienst te treden: eene KEUKENMEID, die goede Getuigschriften kan bijbrengen en de Melkerij verstaat. Adres bij den DRUKKER DEZER.

145ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde en laatste Klasse.

Bij de tweede trekking zijn getrokken de finalen 50, 10, 56, 68, 01, 85, 05, 52, 54, 76, 49, 80, 99, 69 en 89.

Op No. 14254, is gevallen een prijs van f 15.000. No. 9501, een prijs van f 2000. No. 5610, 21401, 22605, 8654, 26580, 12980, 22099, 4369 en 6989, ieder een prijs van f 1000.

Bij de derde trekking zijn getrokken de finalen 02, 100, 18, 74, 17, 93, 84, 92, 73, 23, 71, 27, 48, 97 en 65.

Op No. 10727, is gevallen een prijs van f 2000. No. 8400, 9318, 1784, 10392, 20492, 20273, 12673, 4623, 5823, 5723, 11471, 18427, 23565, ieder een prijs van f 1000.

Bij de vierde trekking zijn getrokken de finalen 79, 63, 41, 46, 28, 61, 95, 51, 59, 35, 34, 75, 25, 47 en 86.

Op No. 3975, is gevallen een prijs van f 100.000. No. 4334, een prijs van f 10.000. No. 4261, een prijs van f 1500. No. 6328, 36161, 15795, 4625, 2447, 447 en 4786, ieder een prijs van f 1000.

Bij de vijfde of laatste trekking zijn getrokken de finalen 83, 45, 58, 26, 36, 91, 16, 60, 40 en 03.

Op No. 7716, is gevallen een prijs van f 5000. No. 11145, 1891, 23916, 20216, 27660 en 19060, ieder een prijs van f 1000, en No. 6603, eene extra premie van f 10.000.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, op de Beurs te Amsterdam, den 27 Junij.									
Werkel. Sch. 2½ pc.	58¾ - 59	Weener Obl. 5	pc.	90¼ - 90¾	Pruiss.-Anl. 5	pc.	4		
Rest. mtg. S.	7½ - 15½	Certif. —	2½	74½ - 75	— geleening. 5	—	—		
Kansh. v. dito	20¼ - 20½	Bank-Actiën. . . .	358 - 364	Kug. Gecons. 3	—	88¾ - 89			
Stell. uitg. K.	—	Aand. R. d. 100 . . .	196 - 198	Fr. F. op d. R. 5	—	—			
Amort. Synd. 4½	100¾ - 101¼	— d. 250 . . .	137½ - 379	Idem op d. R. 5	—	79¾ - 80			
Losrenten . . . 2½	98¼ - 98½	Oblig. Metal. 2½	—	Certif. v. dito. 3	—	—			
Hand.-maats. 4½	87 - 87½	— 5	95½ - 95¾	Nap. Fonds 5	—	—			
Oblig. Rusl. 5	100¼ - 100¾	— Neg. Lond. 5	—	Idem in Nap. 5	—	80½ - 81			
Russ. Inscr. 6	57 - 57½	Oblig. Spagje 5½	—	Idem in Lond. 5	—	84½ - 84¾			
Certif. v. dito. 6	57½ - 57¾	— d. 1000 . . .	8 - 8½	Den. te Lond. 3	—	—			
— Hamb. 5	87¼ - 87½	—	—	Nieuwe Russ. 5	—	—			
— Neg. Lond. 5	89¾ - 89¾	—	—	Aand. Poles fl. 300 . . .	—	—			